

فصل دوم

ترازنامه و صورت سود و زیان
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ترازنامه در پایان

(ارقام به

پایان اسفند ۱۳۹۶	پایان اسفند ۱۳۹۷	یادداشت	دارایی‌ها
۲۸۳۷۰	۲۱۶۰۵	۴	موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی
۹۶۸۶۳	۶۷۸۸۰		موجودی طلا
۳۵۸۰۵۷۳	۴۰۵۴۳۵۹		دارایی‌های ارزی
		۵	وام و اعتبار:
۸۵۹۰۵	۴۸۷۰۴۱		دولت، پس از کسر وام‌های مسدودی در پشتوانه
۲۵۹۰۰۵	۲۲۷۰۲۶		موسسات و شرکت‌های دولتی
۱۴۹۰۵۹۸	۱۶۰۹۵۳۴		بانک‌ها
۱۸۳۵۵۰۸	۲۳۲۳۶۰۱		
۵۵۷۰۰۰	۶۵۱۶۰۰	۶	پشتوانه اسکناس و ایران چک منتشره
۱۸۷۰۴	۱۱۰۹۱۲		اوراق و اسناد بهادار دولتی
۱۲۶۱۳	۱۴۶۲۲	۷	دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
۲۰۵۲۲	۲۶۰۰۱	۸	سایر دارایی‌ها
۶۱۵۰۱۵۳	۷۲۷۰۵۸۰		جمع دارایی‌ها
۲۶۱۴۰	۲۸۹۳۹	۳۵	تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۱۳۵۲۰	۱۵۱۴۱	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک

اسفند ۱۳۹۷

(میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۶	پایان اسفند ۱۳۹۷	یادداشت	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
			بدهی‌ها:
			سپرده‌ها:
		۹	دولت (دیداری)
			موسسات و شرکت‌های دولتی (دیداری)
			موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی (دیداری)
			بانک‌ها و موسسات اعتباری:
			سپرده قانونی
			سپرده دیداری، مدت دار، پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بانک‌ها و سایر
۱۷۶۱۳۷۰	۲۲۱۹۲۷۲		اسکناس منتشره
۶۹۶۱۱	۱۳۰۷۴۱	۱۰	ایران چک منتشره
۳۵۴۲	۷۰۷۵	۱۱	پول‌های فلزی
۱۵۷۵۱۶۹	۱۹۹۱۷۸۰	۱۲	مالیات
۵۲۶۱۹۲	۵۲۰۱۸۶	۱۳	سایر حساب‌های پرداختی
۳۹۳۵۸۸۴	۴۸۶۹۰۵۴	۱۴	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۲۶۲۰۰۰	۳۹۲۰۰۰	۱۵	جمع بدهی‌ها
۲۹۵۰۰۰	۳۵۹۶۰۰		حقوق صاحبان سرمایه:
۵۸۴۶	۵۹۱۱	۱۶	سرمایه
.	.	۱۷	اندوخته قانونی
۵۷۵۰۳۴	۷۰۴۵۵۳	۱۸	اندوخته احتیاطی
۵۰۷۳۷۶۴	۶۲۳۱۱۱۸	۱۹	ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی
۲۰۸۰	۲۱۸۶	۲۰	مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی
۵۰۷۵۸۴۴	۶۲۳۳۳۰۴		مانده سود
۵۲۳۹۵	۵۵۳۹۵		جمع حقوق صاحبان سرمایه
۴۰۳۸۰	۴۹۶۴۸		جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
۳۰۰۱	۳۰۰۲	۳۵	اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۶۱۵۲۹۷	۵۹۶۵۰۶	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک
۳۶۳۳۳۶	۳۳۲۷۲۵		
.	.		
۱۰۷۴۳۰۹	۱۰۳۷۲۷۶		
۶۱۵۰۱۵۲	۷۲۷۰۵۸۰		
۲۶۱۴۰	۲۸۹۳۹		
۱۳۵۲۰	۱۵۱۴۱		

صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۷
(ارقام به میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۶	پایان اسفند ۱۳۹۷	یادداشت	
درآمدها:			
۲۳۸۶۹	۲۸۴۴۲	۲۱	درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور
۳۸۲۳۵	۵۴۷۳۰	۲۲	سود حاصل از تسهیلات اعطایی
۹۵۲۹	۱۶۲۵	۲۳	کارمزد خدمات بانکی دریافتی
(۷۰۵۰)	۱۲۷۴۳	۳۰	نتیجه معاملات ارزی
۹۵۶۵	۳۹۲۱۲	۲۴	سایر درآمدها
۷۴۱۴۸	۱۳۶۷۵۲		جمع درآمدها
کسر می‌شود هزینه‌ها:			
(۱۴۲۷۸)	(۱۷۴۸۸)	۲۵	جایزه سپرده قانونی بانک‌ها
(۳)	(۴۰)	۲۶	سود پرداختی بابت سپرده ویژه بانک‌ها
(۱۳۳۷۱)	(۱۰۶۲۰)	۲۷	کارمزد خدمات بانکی پرداختی
(۴۵۲)	(۸۴۵)	۲۸	هزینه دریافت اعتبارات و اضافه‌برداشت از بانک‌های خارج
(۷۹)	(۷۳۲)	۲۹	سود پرداختی به حساب‌های ارزی
(۲۸۱۸۳)	(۲۹۷۲۵)		
(۸۸۱۴)	(۱۰۳۴۵)	۳۱	هزینه‌های اداری و پرسنلی
(۳۰۷۸)	(۲۷۴۸)	۳۲	هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه
(۲۳۶)	(۱۹۵)	۳۳	هزینه استهلاك دارایی‌های ثابت
(۶۵۹)	(۱۰۵۱)	۳۴	سایر
(۱۲۷۸۷)	(۱۴۳۳۹)		
۳۳۱۷۸	۹۲۶۸۸		سود قبل از مالیات
(۷۴۶۷)	(۲۳۰۰۱)		مالیات
۲۵۷۱۱	۶۹۶۸۷		سود خالص
گردش حساب سود (زیان) انباشته			
۲۵۷۱۱	۶۹۶۸۷		سود خالص
.	.		مانده سود اول دوره
۲۵۷۱۱	۶۹۶۸۷		سود قابل تخصیص
تخصیص سود:			
(۱۹۲۴۴)	(۵۶۹۵۷)		سهم دولت از سود ویژه
(۳۳۱۸)	(۹۲۶۹)	۱۷	اندوخته قانونی
(۳۰۰۰)	(۳۰۰۱)	۱۸	اندوخته احتیاطی
(۱۴۹)	(۴۶۰)		نیم درصد موضوع قانون تهیه مسکن برای افراد کم‌درآمد
.	.		مانده سود پایان دوره

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۷

۱- کلیات، تاریخچه و فعالیت بانک

- نظارت بر معاملات طلا و تنظیم مقررات مربوط به این معاملات با تصویب هیات وزیران

- نظارت بر صدور و ورود ارز و پول رایج ایران و تنظیم مقررات مربوط به آن با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار).

بانک مرکزی به عنوان بانکدار دولت موظف به انجام وظایفی چون موارد زیر است (ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور):

- نگهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و ... و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور

- نگهداری کلیه ذخایر ارزی و طلای کشور

- نگهداری وجوه ربالی صندوق بین‌المللی پول، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه، شرکت مالی بین‌المللی، موسسه بین‌المللی توسعه و موسسات مشابه یا وابسته به این موسسات

- انعقاد موافقت‌نامه پرداخت در اجرای قراردادهای پولی، مالی، بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.

بانک مرکزی دارای اختیارات زیر است (ماده ۱۳ قانون پولی و بانکی کشور):

- دادن وام و اعتبار به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی

- تضمین تعهدات دولت، وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب قانون بانکی و پولی مصوب ۱۳۳۹ در تاریخ ۱۸ مرداد ماه ۱۳۳۹ تاسیس گردید. مرکز اصلی بانک در شهر تهران واقع است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری براساس سیاست کلی اقتصادی کشور است (بند الف) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).

هدف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حفظ ارزش پول و موازنه پرداخت‌ها، تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است (بند ب) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردی که در قانون پولی و بانکی پیش‌بینی نشده است، تابع قوانین و مقررات مربوط به شرکت‌های سهامی خواهد بود (بند ج) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).

بانک مرکزی به عنوان تنظیم‌کننده نظام پولی و اعتباری کشور موظف به انجام وظایف زیر است (ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور):

- انتشار اسکناس و سکه‌های فلزی رایج کشور

- نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری

- تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد یا تضمین پرداخت‌های ارزی با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار) و همچنین نظارت بر معاملات ارزی

- دادن وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطایی به شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و موسسات وابسته به دولت و شهرداری‌ها با تامین کافی

- خرید و فروش اوراق مشارکت دولتی و اوراق قرضه صادر شده از طرف دولت‌های خارجی یا موسسات مالی بین‌المللی معتبر

- خرید و فروش طلا و نقره

- افتتاح و نگهداری حساب جاری نزد بانک‌های خارج یا نگهداری حساب بانک‌های داخل و خارج نزد خود و انجام کلیه عملیات مجاز بانکی دیگر و تحصیل اعتبارات در داخل و خارج به حساب خود یا به حساب بانک‌های داخل.

مطابق ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور، بانک مرکزی در حسن اجرای نظام پولی کشور می‌تواند در امور پولی و بانکی نیز (پس از تصویب شورای پول و اعتبار) دخالت و نظارت کند. اهم این موارد عبارتند از: تعیین نرخ رسمی تسهیلات، نسبت دارایی‌های آنی بانک‌ها، نسبت و نرخ بهره سپرده قانونی بانک‌ها، نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک‌ها به انواع دارایی‌ها و مقررات افتتاح حساب جاری، پس‌انداز و سایر حساب‌ها.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای ارکان زیر است (ماده ۱۶ قانون پولی و بانکی کشور):

۱- مجمع عمومی

۲- شورای پول و اعتبار

۳- هیات عامل

۴- هیات نظارت بر اندوخته اسکناس

۵- هیات نظار.

سرمایه بانک مرکزی بالغ بر ۵۵۳۹۵ میلیارد ریال است که مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

تعداد کارکنان طی سال مورد گزارش تغییری نداشته و با بهبود نسبی وضعیت تحصیلی آنان همراه بوده است.

۲- مبنای تهیه صورت‌های مالی

به استثنای تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت در سال ۱۳۸۵، به موجب بند (ک) ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، صورت‌های مالی در چارچوب نظام بهای تمام شده تاریخی تهیه و ارائه می‌گردد.

۳- اهم رویه‌های حسابداری

۳-۱- سرمایه‌گذاری‌ها

۳-۱-۱- نحوه ارزیابی

سرمایه‌گذاری‌ها به بهای تمام شده ارزشیابی می‌شوند و در صورت کاهش ارزش ذخیره آن اعمال می‌گردد.

۳-۱-۲- نحوه شناسایی درآمد

درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها در زمان تصویب سود توسط مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت سرمایه‌پذیر (تا تاریخ تصویب صورت‌های مالی) شناسایی می‌شود.

۳-۲- دارایی‌های ثابت مشهود

۳-۲-۱- دارایی‌های ثابت مشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. مخارج بهسازی و تعمیرات اساسی که باعث افزایش قابل ملاحظه ظرفیت یا عمر مفید دارایی‌های ثابت یا بهبود اساسی در کیفیت بازدهی آنها می‌گردد، به عنوان مخارج سرمایه‌ای محسوب و طی عمر مفید باقی‌مانده دارایی‌های مربوط مستهلک می‌شود. هزینه‌های تعمیر و نگهداری جزئی که به منظور حفظ و ترمیم منافع اقتصادی مورد انتظار واحد تجاری در حد استانداردهای عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی انجام می‌شود، هنگام وقوع به عنوان هزینه‌های جاری تلقی و به حساب سود و زیان دوره منظور می‌گردد.

۳-۲-۲- استهلاك دارایی‌های ثابت براساس بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۵/۷۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۴ (حسب ماده ۱۴۹ قانون مالیات‌های مستقیم) وزارت امور اقتصادی و دارایی به شرح زیر محاسبه شده است:

نوع دارایی	نرخ و روش استهلاك
ساختمان	۲۵ ساله مستقیم
تاسیسات	۱۰ ساله مستقیم
ماشین‌آلات	۵، ۸، ۱۰ و ۱۵ ساله مستقیم
وسایل نقلیه	۶ ساله مستقیم
سخت‌افزار سیستم‌های رایانه‌ای	۳ ساله مستقیم
اثاث، لوازم و ماشین‌های اداری	۵ ساله مستقیم

بعد محاسبه و در حساب‌ها منظور می‌شود. در مواردی که هر یک از دارایی‌های استهلاك‌پذیر پس از آمادگی جهت بهره‌برداری به علت تعطیل کار یا علل دیگر بیش از شش ماه متوالی در یک دوره مالی مورد استفاده قرار نگیرد، میزان استهلاك آن برای مدت یاد شده معادل ۳۰ درصد نرخ استهلاك منعکس در جدول قبل است.

۳-۳- دارایی‌های نامشهود

دارایی‌های نامشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. نرم‌افزارهای عملیاتی و اداری نیز طی مدت ۳ سال به روش مستقیم مستهلك می‌گردد.

۳-۲-۳- برای دارایی‌های ثابتی که طی ماه تحصیل می‌شود و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، استهلاك از اول ماه

۳-۴- شناسایی درآمد تسهیلات اعطایی، کارمزد و جرایم

نوع درآمد	نحوه شناسایی
سود تسهیلات اعطایی	براساس زمان دریافت و با توجه به مانده اصل تسهیلات و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام تسهیلات اعطایی	براساس زمان دریافت و با توجه به مانده اصل تسهیلات و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام اضافه‌برداشت کارمزد دریافتی	براساس زمان دریافت و با توجه به مانده بدهکار و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار متناسب با حجم خدمات ارائه شده به روش تعهدی

۳-۵- تسعیر ارز

۴- موجودی اسکناس، ایران‌چک و پول‌های فلزی موجودی اسکناس، ایران‌چک و پول‌های فلزی در پایان سال ۱۳۹۷ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
۲۲۰۰۵/۷	۱۸۴۶۰/۸
۶۲۶۸/۷	۳۰۶۹/۶
۲۸۲۷۴/۴	۲۱۵۳۰/۴
۹۵/۶	۷۴/۸
۲۸۳۷۰/۰	۲۱۶۰۵/۲

کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی به نرخ رسمی خرید ارز در پایان سال تسعیر و نتیجه به حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی منظور می‌گردد. چنانچه در پایان سال مالی مانده حساب بدهکار باشد، مانده مذکور (در صورت نبود مانده بستانکار قبلی) به حساب سود و زیان همان سال منتقل می‌شود. مانده‌های بستانکار نیز با همین عنوان در ترازنامه انعکاس می‌یابد.

۵- وام و اعتبار

کل وام و اعتبار اعطایی به دولت، موسسات و شرکت‌های دولتی و بانک‌ها در پایان سال ۱۳۹۷ پس از کسر

۳-۶- اوراق قرضه بین‌المللی، اسناد خزانه و موجودی طلا با توجه به اصل حداقل قیمت تمام شده یا قیمت بازار جهانی در پایان سال مالی ارزیابی و هرگونه کاهش به حساب سود و زیان منتقل می‌شود.

مبلغ ۶۳۶۷/۳ میلیارد ریال از وام و اعتبار اعطایی به دولت مسدود شده در پشتوانه و با در نظر گرفتن سایر تعدیلات مندرج در وضع تشریحی بالغ بر ۲۳۲۳۶۰/۱۲ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

	سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶
دولت	۵۳۸۵۰۲/۱	۱۳۶۳۲۹/۷
کسر می‌شود: بدهی‌های مسدود شده در پشتوانه و سایر تعدیلات اسکناس	(۵۱۷۶۰/۶)	(۵۰۴۲۴/۸)
جمع	۴۸۷۰۴۱/۰	۸۵۹۰۴/۹
موسسات و شرکت‌های دولتی	۲۲۷۰۲۵/۹	۲۵۹۰۰۵/۵
بانک‌ها	۱۶۰۹۵۳۳/۸	۱۴۹۰۵۹۷/۶
جمع	۲۳۲۳۶۰/۱۲	۱۸۳۵۵۰۸/۰

(میلیارد ریال)

۶- پشتوانه اسکناس و ایران‌چک منتشره

طی سال مورد گزارش، براساس نیازهای پولی کشور و به موجب مقررات پولی و بانکی، مبلغ ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس پس از تامین پشتوانه منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره تا پایان سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۲۹۲۰۰۰ میلیارد ریال گردید. در ضمن، مبلغ ۶۴۶۰۰ میلیارد ریال ایران‌چک پس از تامین پشتوانه منتشر شد که جمع ایران‌چک منتشره پس از تامین پشتوانه تا پایان سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۳۵۹۶۰۰ میلیارد ریال گردید.

۷- دارایی‌های ثابت^(۱) مشهود و نامشهود

وضعیت دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود در پایان سال ۱۳۹۷ به صورت خلاصه به شرح زیر بود:

جمع	دارایی‌های نامشهود	جمع دارایی‌های مشهود	اموال منقول	اموال غیر منقول (۱)	بهای تمام شده
مانده در ۱۳۹۷/۱/۱					۱۳۹۷/۱/۱
افزایش طی دوره					افزایش طی دوره
کاهش طی دوره					کاهش طی دوره
نقل و انتقال و سایر					نقل و انتقال و سایر
جمع در ۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۱۵/۴	۱۸۳۱۲/۲	۷۵۳/۹	۱۷۵۵۸/۳	۱۳۹۷/۱۲/۲۹
استهلاک انباشته					استهلاک انباشته
مانده در ۱۳۹۷/۱/۱					مانده در ۱۳۹۷/۱/۱
استهلاک سال ۱۳۹۷ (۲)					استهلاک سال ۱۳۹۷ (۲)
استهلاک اموال فروخته شده					استهلاک اموال فروخته شده
نقل و انتقال و سایر					نقل و انتقال و سایر
جمع در ۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۰۷/۰	۳۶۹۸/۳	۵۵۱/۰	۳۱۴۷/۳	۱۳۹۷/۱۲/۲۹
خالص ارزش دفتری					خالص ارزش دفتری
مانده در ۱۳۹۷/۱/۱					مانده در ۱۳۹۷/۱/۱
مانده در ۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۸/۴	۱۴۶۱۳/۹	۲۰۲/۹	۱۴۴۱۱/۰	۱۳۹۷/۱۲/۲۹

۱- شامل اموال غیر منقول بانک و همچنین اقلام سرمایه‌ای موجود در انبار و پیش‌پرداخت‌های سرمایه‌ای مربوط به پروژه‌های در جریان دفتر مجری طرح می‌باشد.
۲- استهلاک سال ۱۳۹۷ شامل استهلاک واحدهای ستادی بانک، دفتر مجری طرح‌های ساختمانی، سازمان تولید اسکناس و مسکوک و کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به ترتیب به میزان ۰/۵، ۸۶/۸ و ۴۱/۱ میلیارد ریال و در مجموع به میزان ۲۲۳/۷ میلیارد ریال بود.

۱- دارایی‌های ثابت بانک طی سال مورد گزارش از پوشش بیمه‌ای کافی برخوردار بوده است.

۸- سایر دارایی‌ها

سرمایه‌گذاری‌ها و سایر دارایی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شامل سرمایه‌گذاری در سایر موسسات، تسهیلات اعطایی به کارکنان، بدهکاران موقت، علی‌الحساب‌ها و ... می‌باشد که مبلغ آن در سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۲۰۵۲۲/۰ میلیارد ریال بود و با افزایش مبلغ ۵۴۷۸/۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۷، بالغ بر ۲۶۰۰۰/۹ میلیارد ریال گردید.

۹- سپرده‌ها

کل سپرده‌های دیداری دولت، موسسات و شرکت‌های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها و

موسسات اعتباری غیر بانکی و سایر سپرده‌ها در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۴۸۶۹۰۵۳/۹ میلیارد ریال بود.

۱۰- اسکناس منتشره

طی سال ۱۳۹۷، مبلغ ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس جدید منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره در پایان سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۲۹۲۰۰۰ میلیارد ریال گردید.

۱۱- ایران چک منتشره

براساس بند ۳ مصوبه شماره ۲۰۱۷۱۲ت۳۹۳۰۵هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ هیات وزیران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار ایران چک نمود. گردش ایران چک‌های منتشره طی این سال به شرح زیر بود:

جمع	۱۰۰۰۰۰۰ ریالی		۵۰۰۰۰۰ ریالی		
	میلیارد ریال	میلیون قطعه	میلیارد ریال	میلیون قطعه	
میلینار ریال	میلینار ریال	میلینار قطعه	میلینار ریال	میلینار قطعه	
۲۹۵۰۰۰	۳۶۵۰۰	۳۶/۵	۲۵۸۵۰۰	۵۱۷/۰	مانده اول سال
۶۴۶۰۰	۰/۰	۰/۰	۶۴۶۰۰	۱۲۹/۲	انتشار طی سال
۳۵۹۶۰۰	۳۶۵۰۰	۳۶/۵	۳۲۳۱۰۰	۶۴۶/۲	جمع

۱۲- پول‌های فلزی

جمع پول‌های فلزی در جریان در پایان سال مذکور بالغ بر ۵۹۱۱/۱ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل مبلغ ۶۵/۱ میلیارد ریال افزایش داشته است.

۱۳- مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد بانک تا پایان سال ۱۳۹۶ عمدتاً تسویه گردید و برای سال ۱۳۹۷، براساس نرخ‌های مندرج در قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، مبلغ ۲۳۰۰۱/۰ میلیارد ریال منظور شد. در ضمن، مبلغ ۵۶۵۲۰/۸ میلیارد ریال (در اجرای ماده ۴ قانون

الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) در سال ۱۳۹۷ پرداخت گردید.

(میلیارد ریال)		
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷	
۰/۰	۲۹۹/۰	مانده در ابتدای سال
۷۴۶۶/۸	۲۳۰۰۱/۰	ذخیره مالیات بر عملکرد سال
۷۴۶۶/۸	۲۳۳۰۰/۰	جمع
		پیش‌پرداخت‌های مالیاتی و تنمه
(۱۰۲۶۱/۷)	(۶۴۵۰۴/۷)	سال‌های قبل
(۲۷۹۴/۹)	(۴۱۲۰۴/۷)	مانده (اضافه پرداختی) در پایان سال
۲۷۹۴/۹	۴۱۲۰۴/۷	مازاد دریافتی سازمان امور مالیاتی
۰/۰	۰/۰	جمع

۱۴- سایر حساب‌های پرداختی

سایر حساب‌های پرداختی در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۷۰۴۵۵۳/۳ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)		سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
سهام دولت از سود ویژه		۴۱۱۳/۹	۰/۰
اسناد پرداختی		۱۳۸۱۲۶/۳	۱۸۷۵۰۷/۶
تخصیص حق برداشت			
مخصوص		۷۷۳۸۰/۸	۸۲۷۴۲/۹
سپرده‌های دیداری ادارات			
داخلی		۳۵۷۰۹/۰	۵۹۴۴۹/۴
بستانکاران موقت به ارز		۱۲۷۶۷/۱	۱۸۲۷۲/۵
بستانکاران موقت به ریال		۳۰۳۶۷۷/۶	۳۵۵۶۶۰/۸
دریافت‌های بانک مرکزی			
بابت بیانیه الجزایر		۱۳/۱	۱۳/۱
بدهی‌های طرح‌های در			
جریان تکمیل		۲۰۲/۸	۲۴۰/۶
پیش‌دریافت درآمد		۲۳۹/۱	۲۰۶/۴
جمع		۵۷۲۲۲۹/۷	۷۰۴۰۹۳/۳
نیم درصد قانون تهیه			
مسکن برای افراد کم‌درآمد		۱۴۹/۳	۴۶۰/۰
جمع		۵۷۲۲۲۹/۰	۷۰۴۵۵۳/۳

و تصویب‌نامه شماره ۱۷۰۱۶۲/ت/۵۶۳۴۹-هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ هیات وزیران، موضوع بند (ه) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور). در ضمن، مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

۱۷- اندوخته قانونی

به استناد مفاد ردیف ۲ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، ۱۰ درصد سود ویژه بانک به حساب اندوخته قانونی منظور می‌گردد تا جمع اندوخته قانونی معادل سرمایه شود. مانده اندوخته قانونی در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۴۹۶۴۸/۶ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)		سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
اندوخته قانونی ابتدای سال		۳۷۰۶۲/۰	۴۰۳۸۰/۰
اندوخته قانونی طی سال		۳۳۱۸/۰	۹۲۶۸/۶
مانده پایان سال		۴۰۳۸۰/۰	۴۹۶۴۸/۶

۱۸- اندوخته احتیاطی

به موجب مفاد ردیف ۳ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، همه ساله مبلغی به پیشنهاد بانک و تصویب مجمع عمومی به حساب اندوخته احتیاطی منظور می‌گردد. گردش حساب اندوخته احتیاطی به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)		سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
اندوخته احتیاطی ابتدای سال		۳۹۹۶/۰	۳۰۰۱/۰
انتقال به افزایش سرمایه		(۳۹۹۵/۰)	(۳۰۰۰/۰)
اندوخته سال جاری		۳۰۰۰/۰	۳۰۰۱/۰
مانده پایان سال		۳۰۰۱/۰	۳۰۰۲/۰

۱۵- ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۲۱۸۶/۰ میلیارد ریال بود. گردش حساب مذکور طی سال مورد گزارش به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)		سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
مانده ابتدای سال		۲۰۷۳/۰	۲۰۸۰/۰
پرداخت طی سال		(۴۴۶/۰)	(۱۶۲/۰)
ذخیره منظور شده طی سال		۴۵۳/۰	۲۶۸/۰
مانده پایان سال		۲۰۸۰/۰	۲۱۸۶/۰

۱۶- سرمایه

سرمایه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که متعلق به دولت ج.ا.ا. است در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۵۵۳۹۵ میلیارد ریال (سال قبل ۵۲۳۹۵ میلیارد ریال) بود که نسبت به سال قبل ۳۰۰۰ میلیارد ریال افزایش یافته است (از محل اندوخته احتیاطی سال ۱۳۹۶ به موجب پیشنهاد مجمع عمومی مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۹

۱۹- ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی

مانده حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک در پایان سال ۱۳۹۷ با نرخ‌های روز ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ پس از کسر مالیات پرداخت شده، مبلغ ۵۹۶۵۰۵/۷ میلیارد ریال به شرح ذیل بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶ ▲	
۶۱۵۲۹۷/۸	۴۳۶۰۹۷/۰	مانده ابتدای سال
(۶۸۸۹۰/۱)	(۴۹۰۱۳/۰)	پرداخت بابت مالیات طی سال
۵۰۰۹۸/۰	۲۲۸۲۱۳/۸	افزایش طی سال
<u>۵۹۶۵۰۵/۷</u>	<u>۶۱۵۲۹۷/۸</u>	مانده پایان سال

۲۲- سود حاصل از تسهیلات اعطایی

سود حاصل از تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۵۴۷۳۰/۴ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶	
۲۸۵/۸	۲۵۵/۹	موسسات و شرکت‌های دولتی
۵۴۱۴۴/۳	۳۷۸۲۱/۴	بانک‌ها
۳۰۰/۳	۱۵۷/۷	کارکنان
<u>۵۴۷۳۰/۴</u>	<u>۳۸۲۳۵/۰</u>	جمع

مانده حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی براساس نرخ برابری ریال به دلار در سال ۱۳۹۷ معادل ۴۱۶۲۲/۰ ریال (سال ۱۳۹۶ معادل ۳۷۳۵۰ ریال) به شرح فوق می‌باشد که نسبت به مانده سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۶۱۵۲۹۷/۰ میلیارد ریال مبلغ خالص ۱۸۷۹۲/۰ میلیارد ریال کاهش نشان می‌دهد. مبلغ ۲۷۴۱۴/۰ میلیارد ریال از خالص فوق بابت تعدیل حساب‌های ارزی به واسطه برگشت از حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بلوکه شده به میزان تفاوت نرخ تسعیر در مقاطع شناخت اولیه (تحصیل) دارایی‌های ارزی تا نرخ تسعیر در پایان سال ۱۳۹۵ می‌باشد.

۲۳- کارمزد خدمات بانکی دریافتی

کارمزد خدمات بانکی دریافتی طی سال مورد گزارش مبلغ ۱۶۲۵/۰ میلیارد ریال بود.

۲۴- سایر درآمدها

سایر درآمدهای بانک طی سال ۱۳۹۷ در مجموع بالغ بر ۳۹۲۱۲/۵ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶	
۴۰۳۲/۲	۶۱۱۵/۸	سود سرمایه‌گذاری در سایر موسسات
		درآمدهای متفرقه سازمان تولید
۴۱۱/۷	۱۱۳/۳	اسکناس و مسکوک و کارخانه تکاب
۳۴۶۰۶/۴	۳۲۲۲/۰	درآمد حاصل از فروش سکه
۱۶۲/۲	۱۱۳/۹	متفرقه
<u>۳۹۲۱۲/۵</u>	<u>۹۵۶۵/۰</u>	جمع

۲۰- مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی

مانده حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی بانک موضوع مصوبه شماره ۳۳۳/۲۶۵۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۵/۱ مجلس شورای اسلامی در پایان سال ۱۳۹۷ مبلغ ۳۳۲۷۲۵/۲ میلیارد ریال بود.

۲۱- درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور

درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور طی سال ۱۳۹۷ مبلغ ۲۸۴۴۲/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۶	
۵۲۵۳۹/۲	۴۳۶۴۵/۲	سپرده‌های ارزی مدت‌دار
		سپرده‌های ارزی دیداری و حساب‌های تهاتری و مخصوص
۱۰۲۶/۲	۲۸۵/۴	اوراق قرضه بین‌المللی
۲۹۴/۵	۵۶۶/۴	بیانیه الجزایر
۵۵۳/۱	۲۵۷/۰	حق برداشت مخصوص
۱۱۸۹/۲	۱۱۳۱/۴	سود صندوق توسعه ملی
(۲۶۸۴۶/۵)	(۲۱۴۴۸/۸)	سود حساب ذخیره ارزی
(۳۱۳/۷)	(۵۶۷/۶)	جمع
<u>۲۸۴۴۲/۰</u>	<u>۲۳۸۶۹/۰</u>	

۲۵- جایزه سپرده قانونی

به موجب بند ۳ مصوبه یک‌هزار و یک‌صد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ شورای پول و اعتبار، بابت جایزه سپرده قانونی سال ۱۳۹۷ در مجموع مبلغ ۱۷۴۸۷/۹ میلیارد ریال پرداخت گردید.

۲۶- سود پرداختی به سپرده ویژه بانک‌ها

سود پرداختی به سپرده ویژه بانک‌ها در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۴۰/۲ میلیارد ریال بود.

۲۷- کارمزد خدمات بانکی پرداختی

جمع کارمزد پرداختی بابت خدمات بانکی در سال

۱۳۹۷ مبلغ ۱۰۶۱۹/۴ میلیارد ریال بود.

۳۰- نتیجه معاملات ارزی

طی سال مورد گزارش، نتیجه معاملات ارزی به شرح

زیر بود:

(میلیارد ریال)		
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷	
۱۳۶۳۸/۳	۱۵۲۷۷/۲	تفاوت نرخ خرید و فروش ارز
		سود حاصل از خرید و فروش اوراق
(۱۸/۲)	(۱۸/۵)	قرضه بین‌المللی
۱۳۶۲۰/۱	۱۵۲۵۸/۷	جمع
-	(۲۴۶۹/۰)	خرید و فروش ارز غیر نرخ‌نامه‌ای
۰/۰	۵۰۶/۴	زیان کاهش ارزش اوراق قرضه بین‌المللی
(۲۰۶۷۰/۱)	(۵۵۳/۸)	تعدیل حساب‌های ارزی
(۷۰۵۰/۰)	۱۳۷۴۲/۳	جمع

۲۸- هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از

بانک‌های خارج

هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از بانک‌های

خارج در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۸۴۴/۹ میلیارد ریال (سال قبل

۴۵۲/۰ میلیارد ریال) بود.

۲۹- سود پرداختی به حساب‌های ارزی

سود پرداختی به سپرده حساب‌های ارزی شامل

سپرده‌های ارزی دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی مبلغ ۷۳۲/۲

میلیارد ریال (سال قبل ۷۹/۰ میلیارد ریال) بود.

۳۱- هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان

خلاصه هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان در سال

۱۳۹۷ و مقایسه آن با بودجه مصوب سال مذکور به شرح زیر است:

(میلیارد ریال)				
سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷		
عملکرد	بودجه مصوب	عملکرد	بودجه مصوب	
۴۶۹۳/۵	۴۷۹۸/۰	۵۲۹۳/۲	۵۵۰۵/۶	هزینه‌های پرسنلی
۲۵۴۸/۵	۲۷۷۰/۰	۲۹۳۳/۷	۳۲۳۱/۴	هزینه‌های اداری
۱۵۷۲/۰	۱۵۷۲/۰	۲۱۱۸/۱	۲۱۲۰/۰	هزینه‌های بازنشستگان
۸۸۱۴/۰	۹۱۴۰/۰	۱۰۳۴۵/۰	۱۰۸۵۷/۰	جمع

۳۲- هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه

هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه در سال مورد گزارش

مبلغ ۲۷۴۸/۳ میلیارد ریال بود که عمدتاً مربوط به هزینه‌های

چاپ اسکناس و ایران چک و ضرب پول‌های فلزی می‌باشد.

۳۳- هزینه استهلاک

علاوه بر مبلغ مذکور، مبلغ ۱۳۲/۹ میلیارد ریال هزینه

استهلاک اموال منقول و غیر منقول و ماشین‌آلات تولیدی شامل

سازمان تولید اسکناس و مسکوک به مبلغ ۸۶/۹ میلیارد ریال و

کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به مبلغ ۴۶/۰ میلیارد

در سال ۱۳۹۷، مبلغ ۱۹۵/۳ میلیارد ریال بابت

هزینه استهلاک اموال منقول و غیر منقول به شرح ذیل

منظور گردید:

ریال به حساب هزینه نشر پول (مبلغ ۳۳/۸ میلیارد ریال هزینه‌های جاری و ۱۲/۲ میلیارد ریال نیز مصرف موجودی‌های ابتدای سال) منظور گردید.

۳۴- سایر هزینه‌ها

سایر هزینه‌های بانک طی سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۱۰۵۰/۷ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
	هزینه‌های حمل و نقل، بیمه و سایر هزینه‌های طلا
۱۴۴/۰	۰/۳
	واریزی به حساب خزانه بابت یک درصد بودجه مصوب هزینه‌ها
۳۴۷/۰	۴۷۳/۸
	تحقیقات (موضوع بند (پ) ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه)
-	۱۲۶/۶
	هزینه‌های احتمالی (بابت پرداخت مالیات سنوات قبل)
۱۶۸/۰	۴۵۰/۰
<u>۶۵۹/۰</u>	<u>۱۰۵۰/۷</u>
جمع	

۳۵- تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها

حساب‌های انتظامی اعتبارات اسنادی، ضمانت‌نامه‌ها و تعهد مشتریان از این بابت در پایان سال ۱۳۹۷ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
	تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی به ریال
۱۲۳۶۹/۶	۱۰۲۸۰/۱
	تعهد مشتریان بابت اعتبارهای باز شده به ارز
۷۰۸۲/۹	۲۰۲۰/۵
<u>۱۹۴۵۲/۵</u>	<u>۱۲۳۰۰/۶</u>
<u>۶۶۸۷/۵</u>	<u>۱۶۶۳۸/۲</u>
<u>۲۶۱۴۰/۰</u>	<u>۲۸۹۳۸/۸</u>
جمع	

۳۶- صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان

حساب‌های صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان در پایان سال ۱۳۹۷ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
۸۲۶۷/۵	۹۴۸۸/۶
۹۹۹/۵	۱۲۹۴/۱
۴۲۵۳/۰	۴۳۵۸/۷
<u>۱۳۵۲۰/۰</u>	<u>۱۵۱۴۱/۴</u>
جمع	

به موجب مصوبات یک‌هزار و یکصد و سی و هفتمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۹ و یک‌هزار و دوپست و شانزدهمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۱ شورای پول و اعتبار، محاسبات اکچوئری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک هر سه سال یک‌بار صورت می‌پذیرد.

۳۷- پیشنهاد تقسیم سود

سود ویژه سال ۱۳۹۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبلغ ۹۲۶۸۸۱۹۵۱۷۴/۷ هزار ریال بود که با اضافه کردن مبلغ ۳۵۴/۵ هزار ریال مانده سود سال قبل بالغ بر ۹۲۶۸۸۱۹۵۵۲۹/۲ هزار ریال شد که تقسیم آن به شرح زیر پیشنهاد گردید:

(هزار ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
۷۴۶۶۷۹۰۶۴۷/۰	۲۳۰۰۱۲۸۵۲۷۶/۷
۳۳۱۷۸۸۳۲۲۳/۰	۹۲۶۸۸۱۹۵۱۷/۵
۵۶۵۵۴۰۷۰۰۰/۰	۳۰۰۱۰۰۰۰۰۰/۰
۱۶۵۸۹۴۱۶۰۰۰/۰	۵۶۹۵۷۰۶۵۰۰۰/۰
	نیم درصد موضوع قانون تهیه
۱۴۹۳۳۵۸۱۳/۰	۴۶۰۰۲۵۷۰۵/۵
۳۵۴/۰	مانده سود ویژه نقل به سال بعد ۲۹/۵
<u>۳۳۱۷۸۸۳۳۰۳۷/۰</u>	<u>۹۲۶۸۸۱۹۵۵۲۹/۲</u>
جمع	